

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandlar, innvalstelefon

Maria Knagenhjelm, 5764 3137

Oppstart av frivillig skogvern på Frønningen, Lærdal kommune

Etter dialog med grunneigar og Norskog melder vi formell oppstart av skogvernprosess på Frønningen i Lærdal kommune. Føremålet med dette brevet er å informere om prosessen som no startar opp etter naturmangfaldlova, og å innleie til medverknad og innspel frå aktuelle partar.

Tilbodsområdet Frønningen er lokalisert på gards- og bruksnummer 129/1 i Lærdal kommune. For å kome til Frønningen tek ein ferje eller båt frå Kaupanger. Tettstaden Frønningen ligg ved fjorden. Tilbodsarealet er eigd av ein privat grunneigar som har signert tilbud om vern av egedomen som naturreservat etter prosedyren for frivillig skogvern. Vi melder oppstart av verneprosess for eit areal med storleik på 17 283 dekar, der 7200 dekar er registrert som skogdekt. Av dette er om lag 6900 middels til sær høg bonitet, basert på AR5-data. Vi ber om innspel til oppstartsmeldinga innan 10. mars 2024. Vedlagt dette brevet ligg både utkast til verneforskrift og utkast til vernekart.

Tilbudet kom oss i hende 21. april 2020. Området vart kartlagt av C. Blanck og Linn Eilertsen frå Rådgivende Biologer på oppdrag frå Miljødirektoratet sommaren 2020 etter metodikken for DN-handbok 13. Kartleggingsrapporten er tilgjengeleg på våre heimesider.

Intakt areal tilgrensande verdsarv og landskapsvern

Tilbodsområdet Frønningen ligg i ei nordvendt li i slakt hellande terreng i den vestlegaste delen av Lærdal kommune, sør for Sognefjorden. Arealet er noko brattare i nord, ned mot fjorden, og grenser i aust mot Bleia naturreservat. I sør/søraust grenser tilbodsområdet mot Bleia-Storebotn landskapsvernområde. Frønningen grensar mot Aurland kommune i sør. Arealet går frå om lag 200 til over 1000 meter over havet.

Rundt tilbodsområdet, langs dei eksisterande verneområdegrensene, ligg verdsarvområdet Vestnorsk fjordlandskap. Bleia-Storebotn landskapsvernområde startar eit stykke over tregrensa, og i utgangspunktet skal frivillig skogvern dekke skogkledd areal. Gjennom forhandlingar mellom Norskog og staten har vi likevel kunne trekke grensa for kandidatområdet opp til grensa for landskapsvernområdet, slik at det blir eit samanhengande område med vern og tilgrensande verdsarven på fleire sider. Ein større del av kandidatområdet for frivillig skogvern er difor, i dette tilfellet, utan skogdekning.

Figur 1 Tilbudsområdet for frivillig skogvern på Frønningen husar daud ved i alle nedbrytingsfasar. Data frå NTNU dokumenterer at enkelttre starta å spire allereie på 1100-talet då Urnes stavkyrkje vart bygd og slaget på Fimreite avgjorde kongemakta. Foto: Statsforvaltaren i Vestland

Uvanleg stort område med gamal skog

Området er uvanleg stort i skogvernsamanheng. Lokaliteten ligg tilgrensande eksisterande verneområde og har gjennomgåande god tilstand med god kontinuitet med død ved. Det er registrert eit par raudlista artar, blanknål og rustdoggnål, med status som nær truga. Det er potensiale for fleire raudlista knappenålslav og kontinuitetskrevjande sopp tilknytt død ved og gamal barskog. Den dominerande naturtypen i tilbudsområdet er gamal barskog, i utforming gamal furuskog. Furu dominerer, men det er også innslag av bjørk. Langs bekkene er det noko rikare vegetasjon med til dømes gråor og karplanteflora som fugletelg og hengjeveng. Vegetasjonen vekslar mellom blåbærskog, bærlyngskog og lavskog. Skogen er dominert av storvaksne, grove furutre, og det er gjennomgåande mykje død ved i alle nedbrytingsstadium. Vi fann også brannspor på dei eldste keloelementa. I dei høgareliggjande partia finn vi spesielt gamle furuer, og jamfør dendrokronologiske data innsamla av NTNU har enkelttre vore i vekst allereie på 1100-talet, samstundes som då Urnes stavkyrkje vart bygd. Rapporten frå NTNU er tilgjengeleg på våre heimesider. Også bjørketrea synte også høg alder. Naturtypeavgrensinga er vurdert til å ha A-verdi, som tilsvarar nasjonal verdi.

Fråvær av tekniske inngrep og framande artar

Større tekniske inngrep er fråverande og det er få spor etter tidlegare hogst innanfor avgrensinga. Det er heller ingen framande artar i området. Delar av tilbodsområdet er samanfallande med leveområdet til villreinen i Nordfjella. Innanfor tilbodsområdet er det også registrert ein naturtypelokalitet i form av ein låglandsmyr med C-verdi. Denne vart registrert i 1984 og er intakt, men vil ikkje bli omtalt vidare sidan den er mindre relevant for skogvernet.

Vi vurderer området til å dekke manglar i skogvernet i Vestland. Sjølv om arealet er relativt høgtliggjande og vi allereie har god dekning av naturtypen gamal furuskog i fylket, har kandidatområdet Frønningen særst gamle tre, det er uvanleg stort og ligg tilgrensande både eksisterande naturreservat, landskapsvern og verdsarv. Området har

middels til høg bonitet i dei skogkledde areala, og har A-verdi (regional til nasjonal verdi etter metodikken skildra i DN-håndbok 13). Evalueringa av skogvernet frå 2016 vurderer at det trengs fleire store, samanhengande område og med høg bonitet. Vi vurderer Frønningen som verneverdig.

Figur 2 Store, intakte skogområde med høg alder og store tre gjev livsgrunnlag for sjeldne, truga og sårbare artar. Jo større tre, jo betre plass. Storleik er også ein viktig kvalitet i verneområde. Foto: Statsforvaltaren i Vestland

Mål om 10 prosent vern av skogen i Vestland

Det er ei nasjonal målsetjing å redusere tapet av naturmangfald, og som eit ledd i dette har regjeringa ei langsiktig målsetjing om at om lag 10 prosent av skogen i Norge skal bli verna. Med litt over 3 prosent av skogen i fylket verna til no, er vi enno langt unna dette målet i Vestland. Med eit vern av skogen ved Frønningen vil ein komme litt nærmare målet om å ta betre vare på store og samanhengande naturområde med gamal skog i fylket.

Kva betyr det at eit område vert verna?

For å ta vare på store og sårbare naturkvalitetar i eit område er det nødvendig med ei verneform som sikrar mot inngrep. Det er difor ønskjeleg å verne tilbodsområdet på Frønningen som naturreservat. Ei slik verneform vil i utgangspunktet forby aktivitetar og nye anlegg som kan skade verneverdiane i naturreservatet. Vernet vil føre til restriksjonar på bruk av området når det gjeld hogst og andre inngrep.

Grunneigar vil ha rett til jakt og fangst, og ålmenta vil kunne nytte området til friluftsliv, plukke matsopp og bær. Kulturminne kan bli restaurert og ivareteke i samråd med kulturminnemynde. Det har vore sau på beite her, og det er hjort, elg og kan kome rein ned i området.

Innspel og vidare framdrift

Det er ønskjeleg med innspel på verneforslaget slik at prosessen og ulike tema kan bli så opplyst som mogleg. Når innspel til oppstartsmeldinga er vurdert, vil vi sende eit meir detaljert forslag til vern på høyring. Under høyringa har vi ei innspelsperiode på minst to månader.

Send innspel til oppstartsmeldinga som brev til Statsforvaltaren i Vestland, Njøsavegen 2, 6863 Leikanger, eller per e-post til sfvlpost@statsforvaltaren.no innan **10. mars 2024**.

Meir informasjon om naturkvalitetane, kartavgrensing og verneforskrift finn du på nettstaden vår [Statsforvaltaren i Vestland \(statsforvalteren.no\)](https://statsforvaltaren.no) under tema Høyringar. Vi har også ei eiga temaside om frivillig skogvern med generell informasjon om ordninga.

Dette brevet er sendt ut til lokale, regionale og nasjonale organ og organisasjonar som kan ha interesse av planarbeidet. Vi ber om tilbakemelding på eventuelle manglar i adresselista til sakshandsamar på e-post maria.knagenhjelm@statsforvalteren.no

Med helsing

Kjell Kvingedal
miljødirektør

Eline Orheim
seksjonssjef, naturmangfald

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Frivillig vern, utkast vernekart Frønningen
- 2 Utkast - forskrift om vern av Frønningen naturreservat

Kopi til:
Norskog

Postboks 123 Lilleaker 0216 OSLO

Kommunal- og moderniseringsdepartementet	Postboks 8112 Dep	0032	OSLO
Norges vassdrags- og energidirektorat - NVE	Postboks 5091 Majorstua	0301	OSLO
Landbruksdirektoratet	Postboks 56	7701	STEINKJER
Vest politidistrikt	Postboks 85	6901	FLORØ
Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	Postboks 3021 Lade	7441	TRONDHEIM
Vestland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Luftfartstilsynet	Postboks 243	8001	BODØ
Forsvarsbygg	Postboks 405 Sentrum	0103	OSLO
Avinor	Postboks 150	2061	GARDERMOEN
NTNU	Postboks 8905	7491	TRONDHEIM
Høgskulen på Vestlandet	Postboks 7030	5020	BERGEN
Norsk institutt for bioøkonomi	Postboks 115	1431	ÅS
Forum for Natur og Friluftsliv i Hordaland v/ Bergen Turlag	Tverrgt. 4/6	5017	BERGEN
Det norske skogselskap			
Den Norske Turistforening	Youngstorget 1	0181	OSLO
Forum for Natur og Friluftsliv i Sogn og Fjordane	Sognefjordvegen 40	6863	LEIKANGER
Fortidsminneforeningen	Dronningens gate 11	0152	OSLO
Friluftslivets Fellesorganisasjon	Nedre Slottsgate 25	0157	OSLO
Friluftsrådernes Landsforbund	Gamle Drammensvei 203	1337	SANDVIKA
Norsk institutt for naturforskning	Postboks 5685 Torgarden	7485	TRONDHEIM
KS - Kommunesektorens organisasjon	Postboks 1378 Vika	0114	OSLO
Natur og ungdom	Postboks 4783 Sofienberg	0506	OSLO
NHO Reiseliv	Postboks 5465 Majorstuen	0305	OSLO
Norges Bondelag	Postboks 9354 Grønland	0135	OSLO
Fiskarlaget Vest	Slottsgaten 3	5003	BERGEN
Norges Jeger- og Fiskerforbund	Postboks 94	1378	NESBRU
Norges Geologiske Undersøkelse	Postboks 6315 Torgarden	7491	TRONDHEIM

Norges Handikapforbund	Postboks 9217 Grønland	0134	OSLO
Norges Miljøvernforbund	Postboks 539	5806	BERGEN
Norges Naturvernforbund	Miljøhuset, Marieboesgate 8	0183	OSLO
Norges Orienteringsforbund	Postboks 5000	0840	OSLO
Norges Skogeierforbund	Postboks 1438 Vika	0115	OSLO
Norsk Biologforening	Postboks 1066 Blindern	0316	OSLO
Norsk Bergindustri	Postboks 7072 Majorstuen	0306	OSLO
Norsk Bonde- og Småbrukarlag	Akersgata 41	0158	OSLO
Norsk Botanisk Forening	c/o Naturhistorisk museum, Postboks 1172 Blindern	0318	OSLO
Norsk Industri	Postboks 7072 Majorstuen	0306	OSLO
Norsk Organisasjon for Terrengsykling NOTS	Postboks 7079 St. Olavsplass	0130	OSLO
Norsk Ornitologisk Forening	Sandgata 30 B	7012	TRONDHEIM
Norsk Sau og Geit	Postboks 104	1431	ÅS
Norskog	Postboks 123 Lilleaker	0216	OSLO
Norsk Zoologisk Forening	Boks 102 Blindern	0314	OSLO
Sabima	Mariboese gate 8	0183	OSLO
Statens Kartverk	Postboks 600 Sentrum	3507	HØNEFOSS
Statkraft SF	Postboks 200 Lilleaker	0216	OSLO
Statnett SF	Postboks 4904 Nydalen	0423	OSLO
Technogarden	Vestfjordgaten 4	1338	SANDVIKA
Universitetet i Bergen	Postboks 7800	5020	BERGEN
Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet	Postboks 6050 Langnes	9037	TROMSØ
WWF Verdens naturfond	postboks 6784 St. Olavs Plass	0130	OSLO
Naturhistorisk museum	Postboks 1172 Blindern	0318	OSLO
Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet	Postboks 5003	1432	ÅS
Vegdirektoratet	Boks 8142 Dep.	0033	OSLO
Stadnamntenesta på Vestlandet	Postboks 7805	5020	BERGEN
Norges Jeger- og Fiskerforbund avd Sogn og Fjordane	Dørndalsveien 114	7100	RISSA

Lærdal kommune	Øyraplassen 7	6887	LÆRDAL
Verdsarvkoordinator			
Nærøyfjordområdet			
STATSFORVALTAREN I VESTLAND AVD LEIKANGER	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
LÆRDAL FJELLSTYRE	Postboks 65	6886	LÆRDAL
LÆRDAL JEGER OG FISKARLAG	Postboks 61	6887	LÆRDAL
LÆRDAL RØDE KORS	Postboks 25	6886	LÆRDAL
FRØNNINGEN SKOG Vilhelm Rumohr	Frønningen	6855	FRØNNINGEN
SYGNIR AS AVD LÆRDAL	Røysavegen 1	6893	VIK I SOGN
SYGNIR AS	Røysavegen 1	6893	VIK I SOGN